PISA 2022

Niðurstöður fyrir Ísland

Stjórnarráð Íslands
Mennta- og barnamálaráðuneytið
MENNTAMÁLASTOFNUN

PISA 2022

Yfirlit

- Hvað mælir PISA?
- Niðurstöður PISA 2022
- Verkefnið framundan

Hvað mælir PISA?

- Læsi nemenda við lok skólaskyldu:
  - Stærðfræðilæsi, lesskilning og læsi á náttúruvísindi
- Grunnfærni 15 ára barna við lok skyldunáms og hve vel menntakerfið hefur undirbúið þau fyrir næstu skref í námi eða á vinnumarkaði
- Í PISA 2022 voru nemendur einnig spurðir um viðhorf til kennara sinna og námsins, líðan, félags- og tilfinningafærni og nám, kennslu og stuðning á COVID tímum

3.367 nemendur

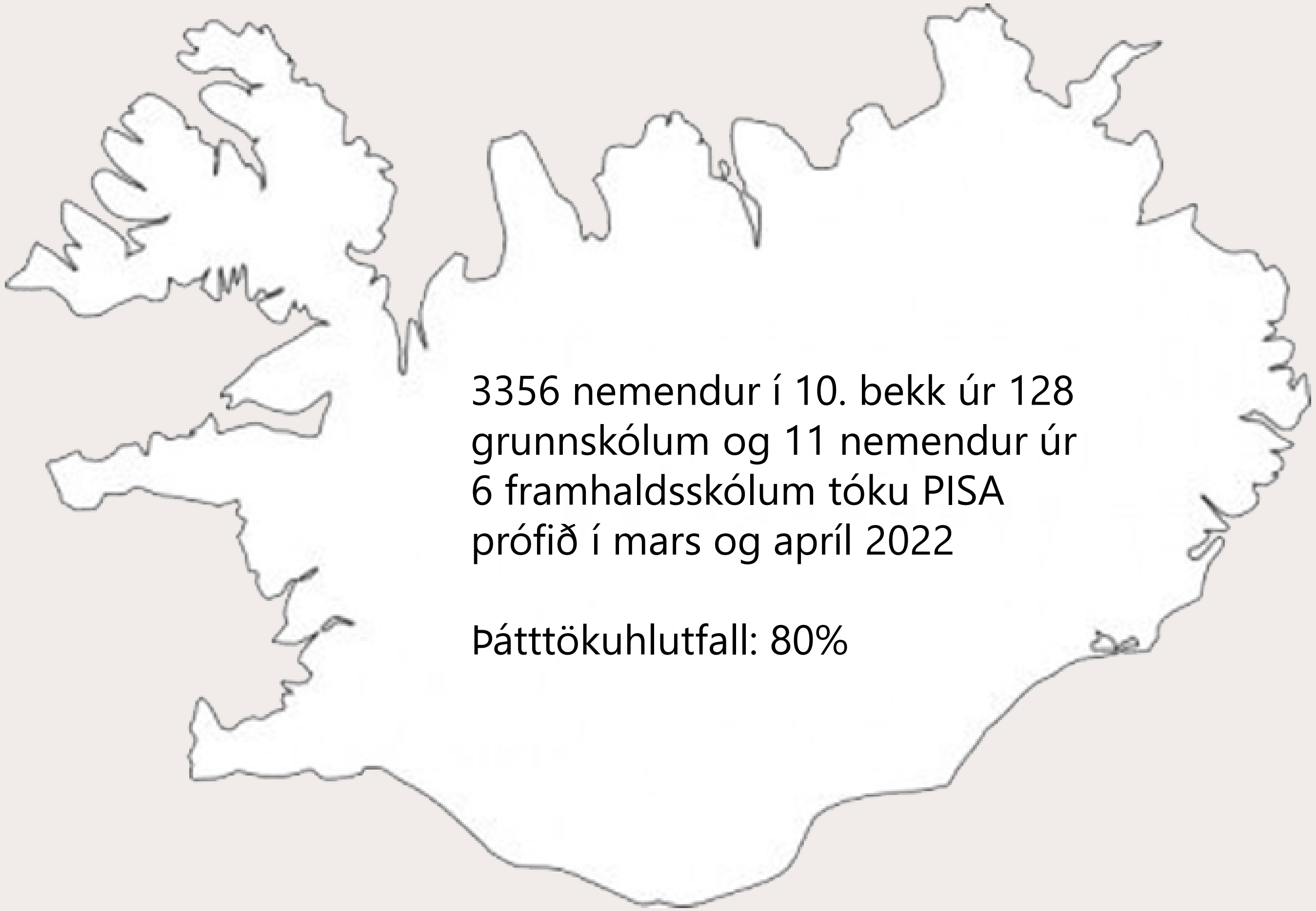

3356 nemendur í 10. bekk úr 128 grunnskólum og 11 nemendur úr 6 framhaldsskólum tóku PISA prófið í mars og apríl 2022

Þátttökuhlutfall: 80%

Niðurstöður PISA 2022

Niðurstöður og þróun

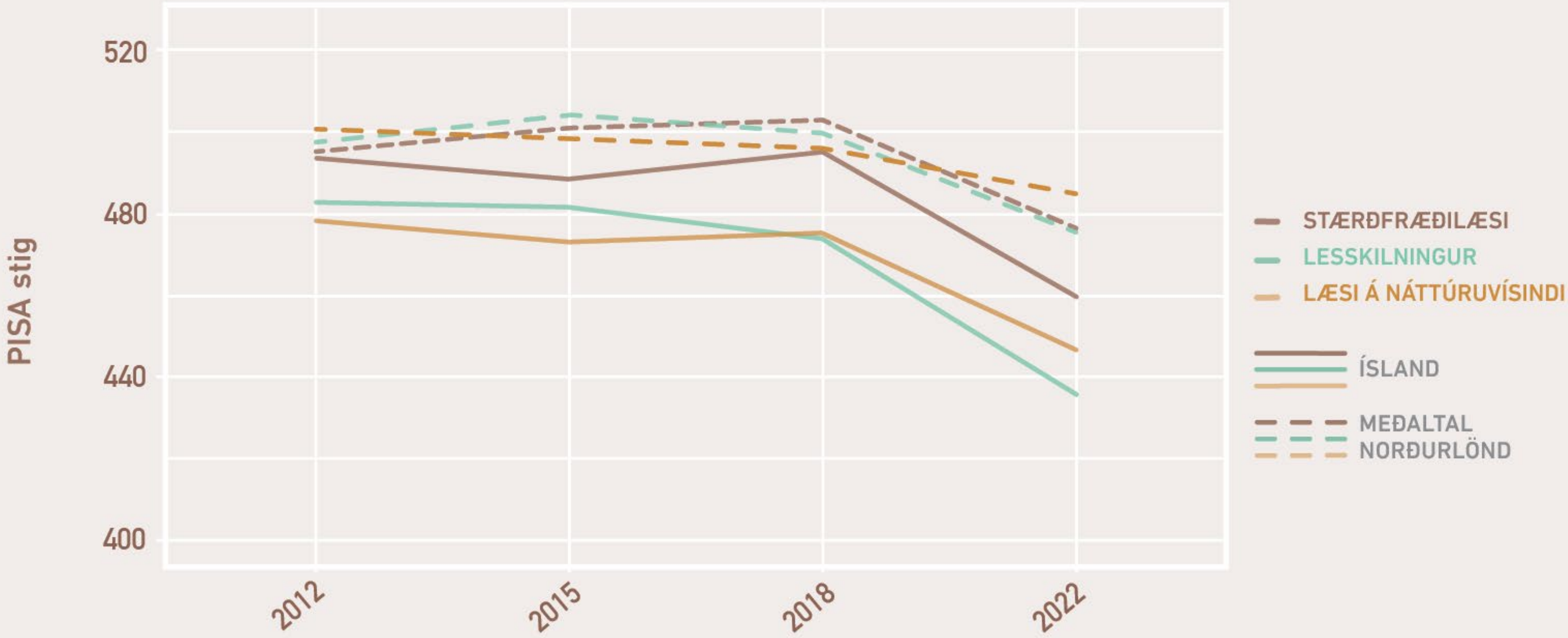

PISA 2022

Stærðfræðilæsi

Grunnhæfni og afburðahæfni í stærðfræðilæsi

Hæfni til að nota stærðfræðilega rökhugsun og setja fram, beita og túlka stærðfræði til að leysa raunveruleg viðfangsefni af ýmsu tagi.

Aukin áhersla 2022 á stærðfræðilega rökhugsun og reiknihugsun.

Hlutfall nemenda sem býr yfir grunnhæfni

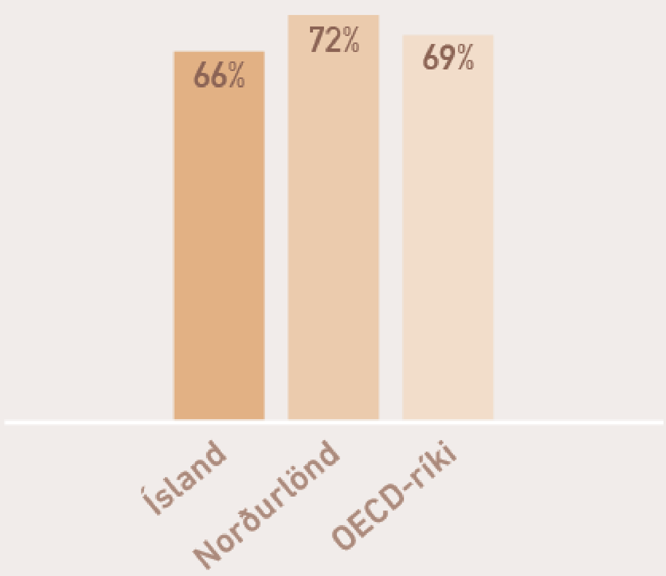

Hlutfall nemenda sem býr yfir afburðahæfni

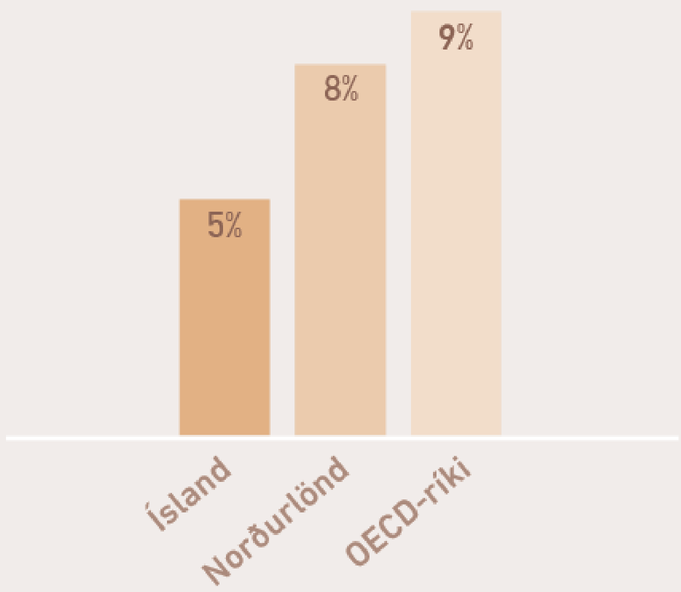

Læsi á stærðfræði 2003–2022

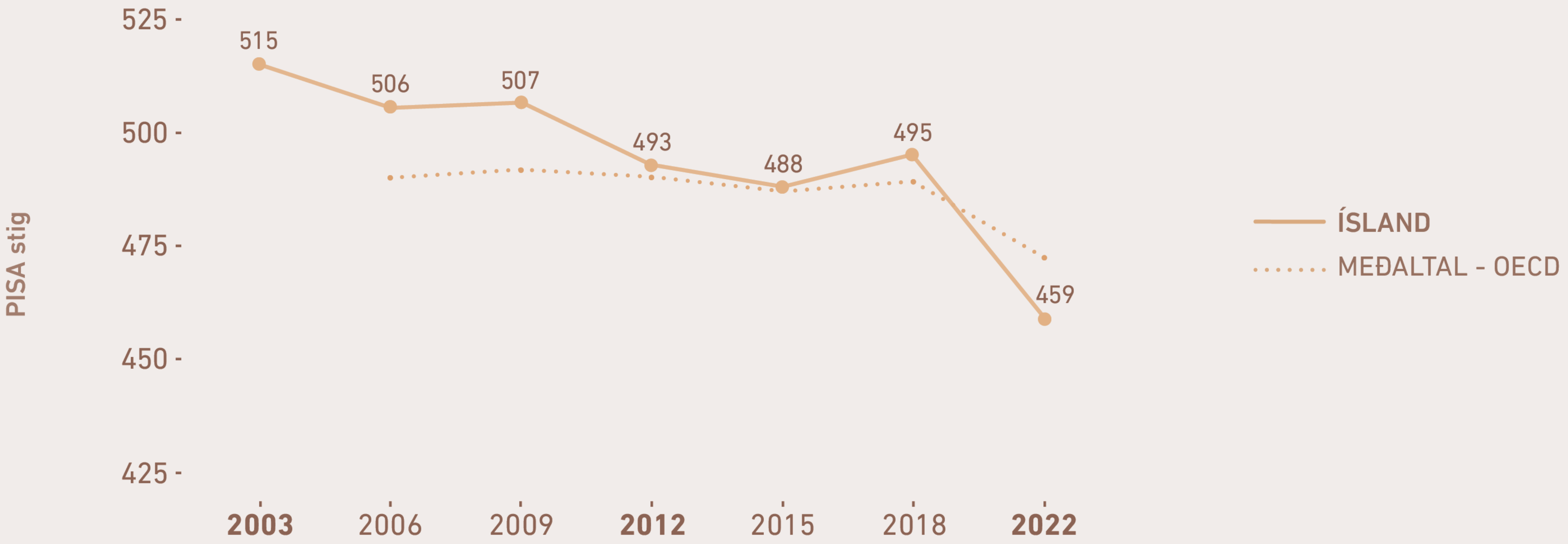

Meðalstig íslenskra nemenda í læsi á stærðfræði í PISA 2003 - 2022 ásamt meðaltali 36 OECD-ríkja.
Feitletruð ártöl tákna að sviðið var aðalsvið PISA. Skekkjumörk sýna staðalskekkju meðaltala.

Læsi í stærðfræði á Norðurlöndum 2003–2022

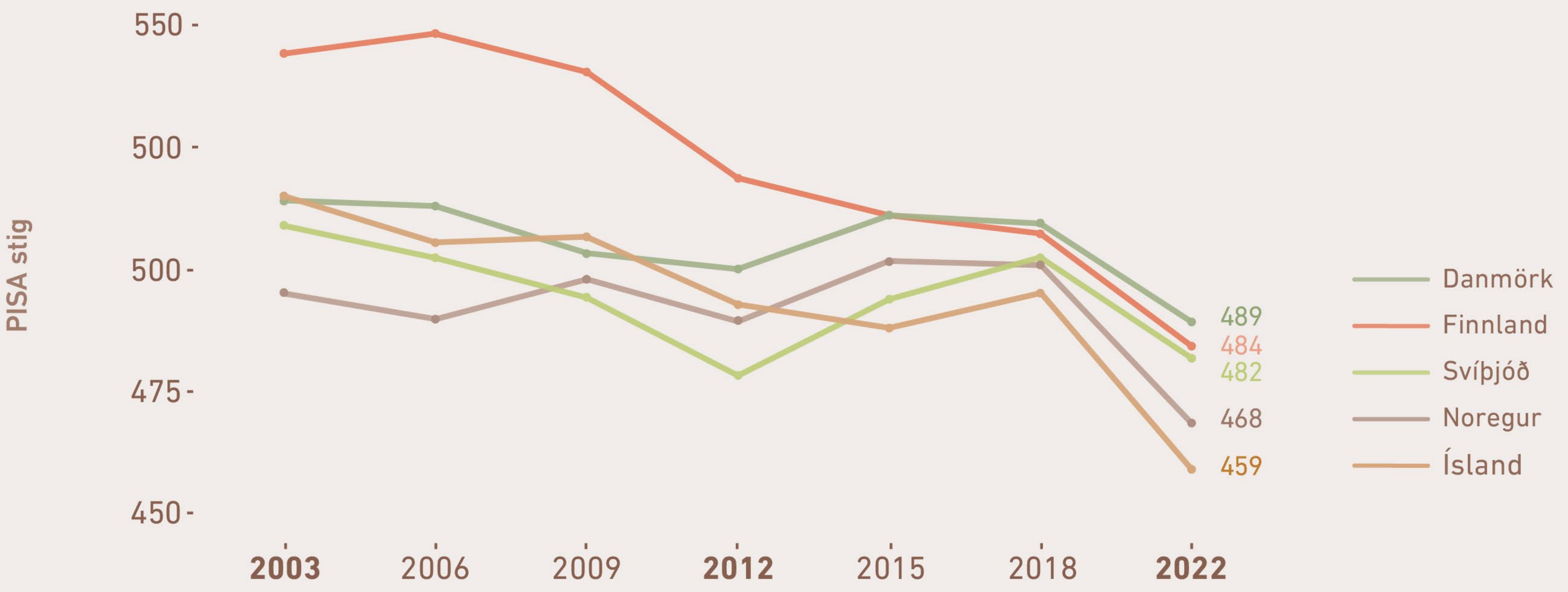

Meðalstig nemenda á Norðurlöndunum í læsi á stærðfræði í PISA 2003 - 2022.
Meðalstig lækkuðu marktækt í öllum löndum á milli 2018 og 2022. Skekkjumörk sýna staðalskekkju meðaltala.

Stjórnarráð Íslands
Mennta- og barnamálaráðuneytið

MENNTAMÁLASTOFNUN

Lesskilningur

Grunnhæfni og afburðahæfni í lesskilningi

Hæfni til að skilja, nota, meta, ígrunda og ástunda lestur á texta í þeim tilgangi að ná markmiðum sínum, þroska þekkingu sína og hæfileika og taka þátt í samfélaginu.

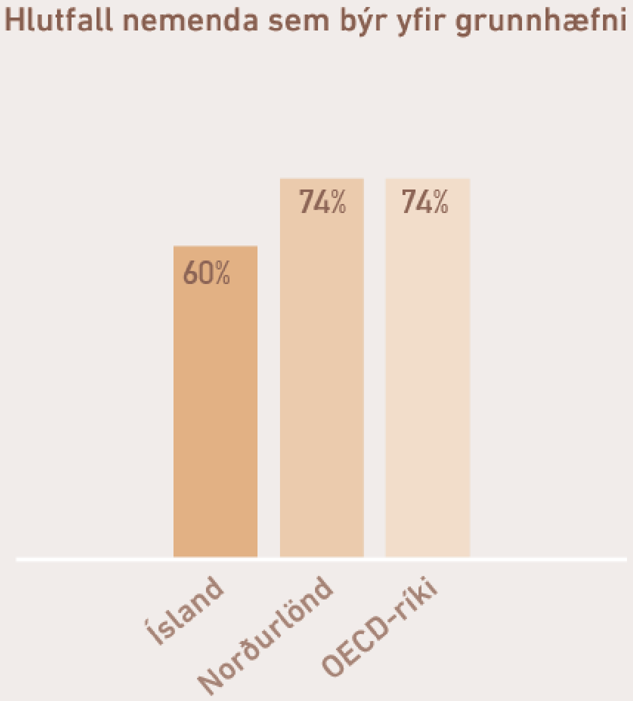

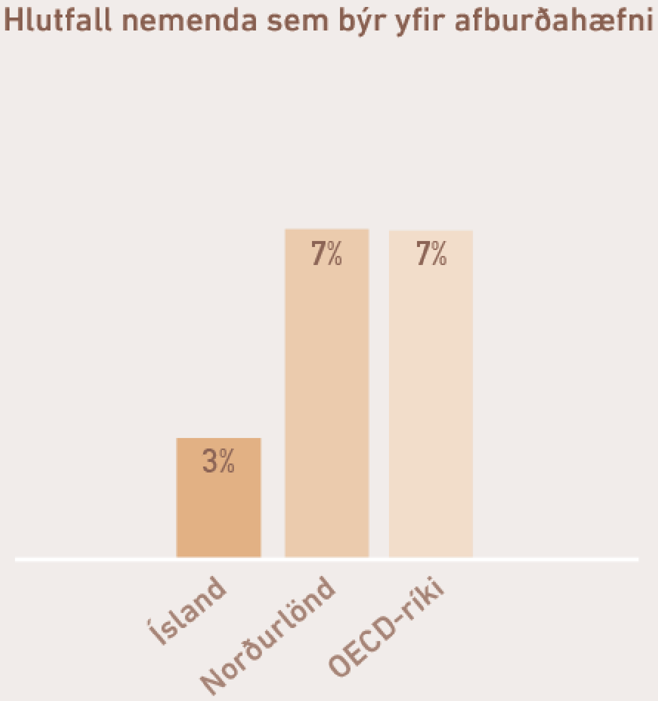

Lesskilningur 2000–2022

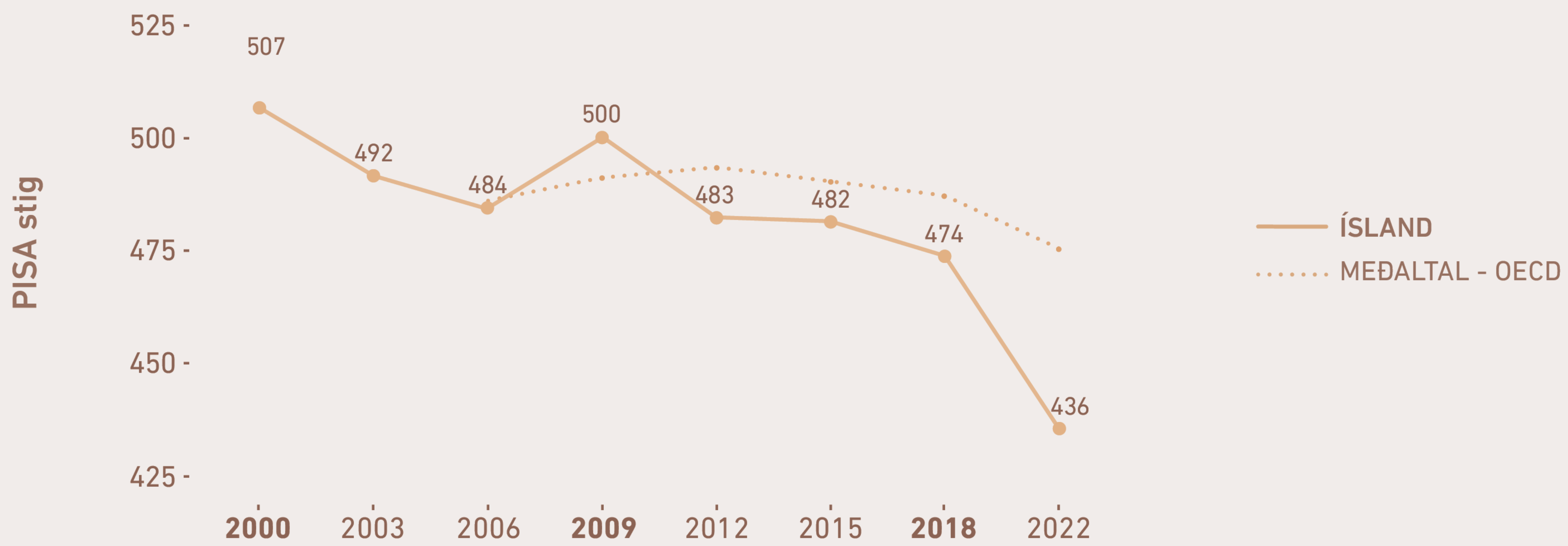

Meðalstig íslenskra nemenda í lesskilningi í PISA 2000 - 2022 ásamt meðaltali 36 OECD-ríkja.
Feitletruð ártöl tákna að sviðið var aðalsvið PISA. Skekkjumörk sýna staðalskekkju meðaltala.

PISA 2022

Lesskilningur á Norðurlöndum 2000–2022

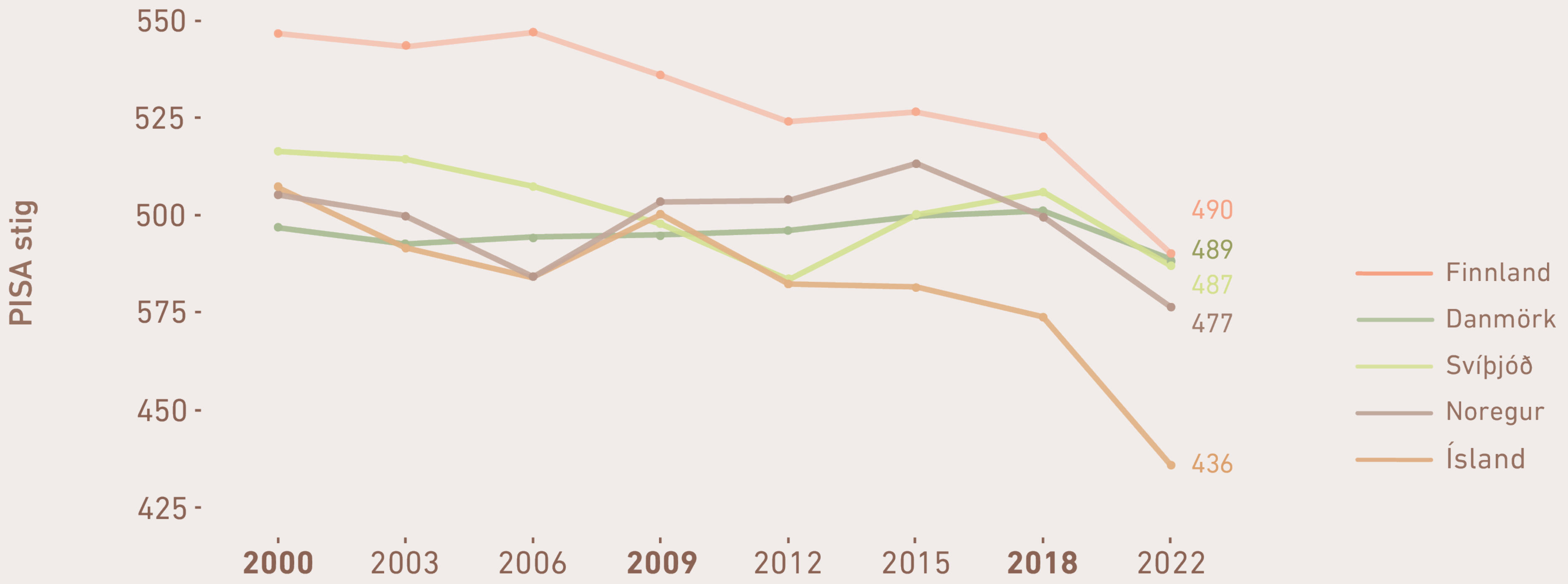

Meðalstig nemenda á Norðurlöndunum í lesskilningi í PISA 2000 - 2022.
Meðalstig lækkuðu marktækt í öllum löndum á milli 2018 og 2022. Skekkjumörk sýna staðalskekkju meðaltala.

Stjórnarráð Íslands
Mennta- og barnamálaráðuneytið

MENNTAMÁLASTOFNUN

PISA 2022

Læsi á náttúruvísindi

Grunnhæfni og afburðahæfni í læsi á náttúruvísindi

Þekkja, meta og veita útskýringar á náttúrulegum og tæknitengdum fyrirbrigðum. Lýsa og meta að verðleikum vísindalegar rannsóknir og leggja til leiðir til að nálgast spurningar með aðferðum eða hugmyndum vísindanna.

Hlutfall nemenda sem býr yfir grunnhæfni

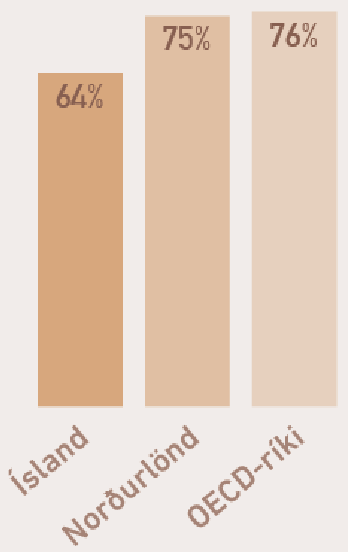

Hlutfall nemenda sem býr yfir afburðahæfni

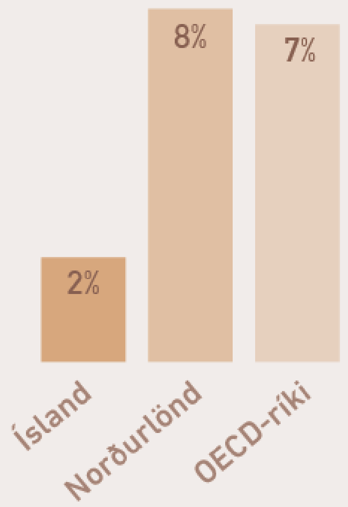

Læsi á náttúruvísindi 2006–2022

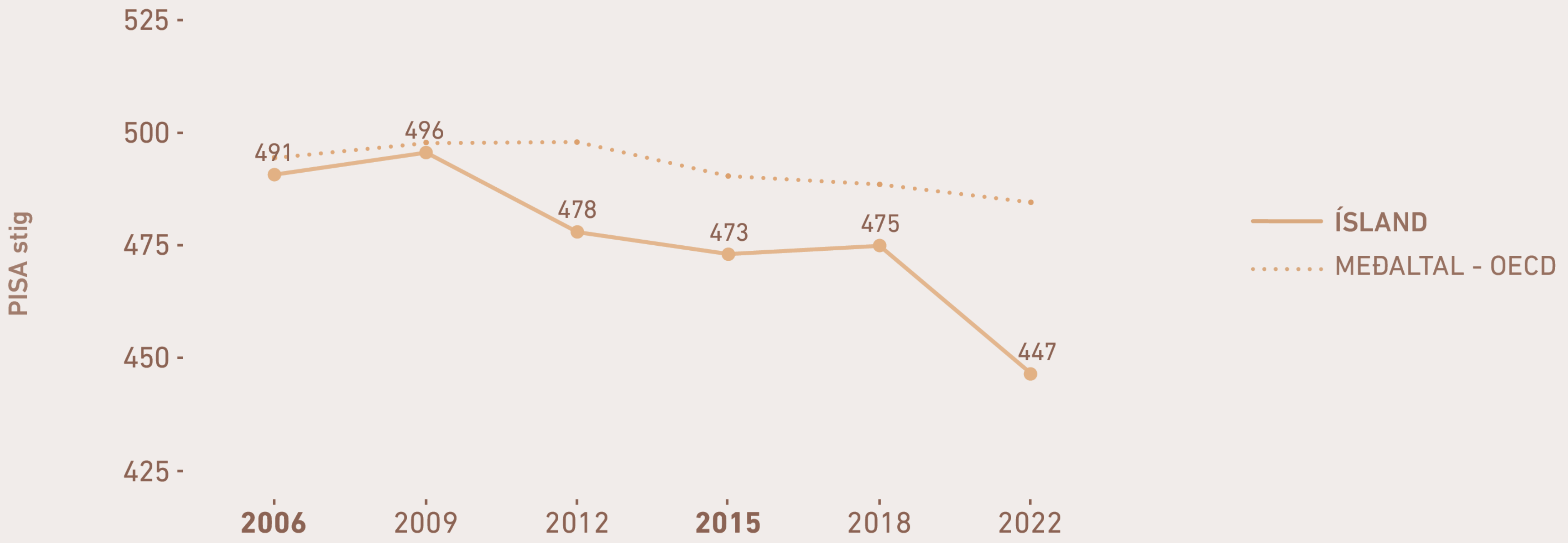

Meðalstig íslenskra nemenda í læsi á náttúruvísindi í PISA 2006 - 2022 ásamt meðaltali 36 OECD-ríkja.
Feitletruð ártöl tákna að sviðið var aðalsvið PISA. Skekkjumörk sýna staðalskekkju meðaltala.

PISA 2022

Læsi á náttúruvísindi á Norðurlöndum 2006–2022

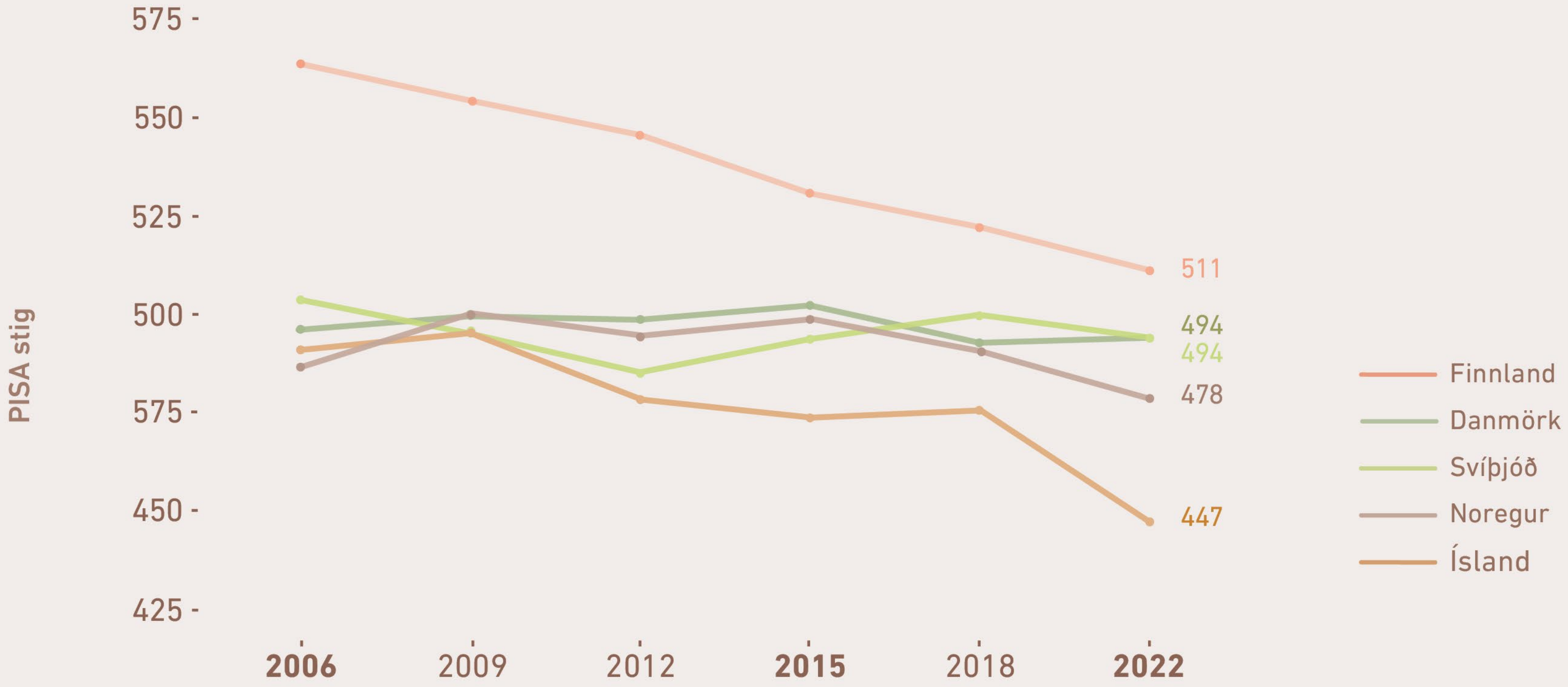

Meðalstig nemenda á Norðurlöndunum í læsi á náttúruvísindi í PISA 2006 - 2022.
Meðalstig lækkuðu marktækt í Finnlandi, Noregi og á Íslandi á milli 2018 og 2022. Skekkjumörk sýna staðalskekkju meðaltala.

Rýnt í tölurnar

Kynjamunur í grunnhæfni

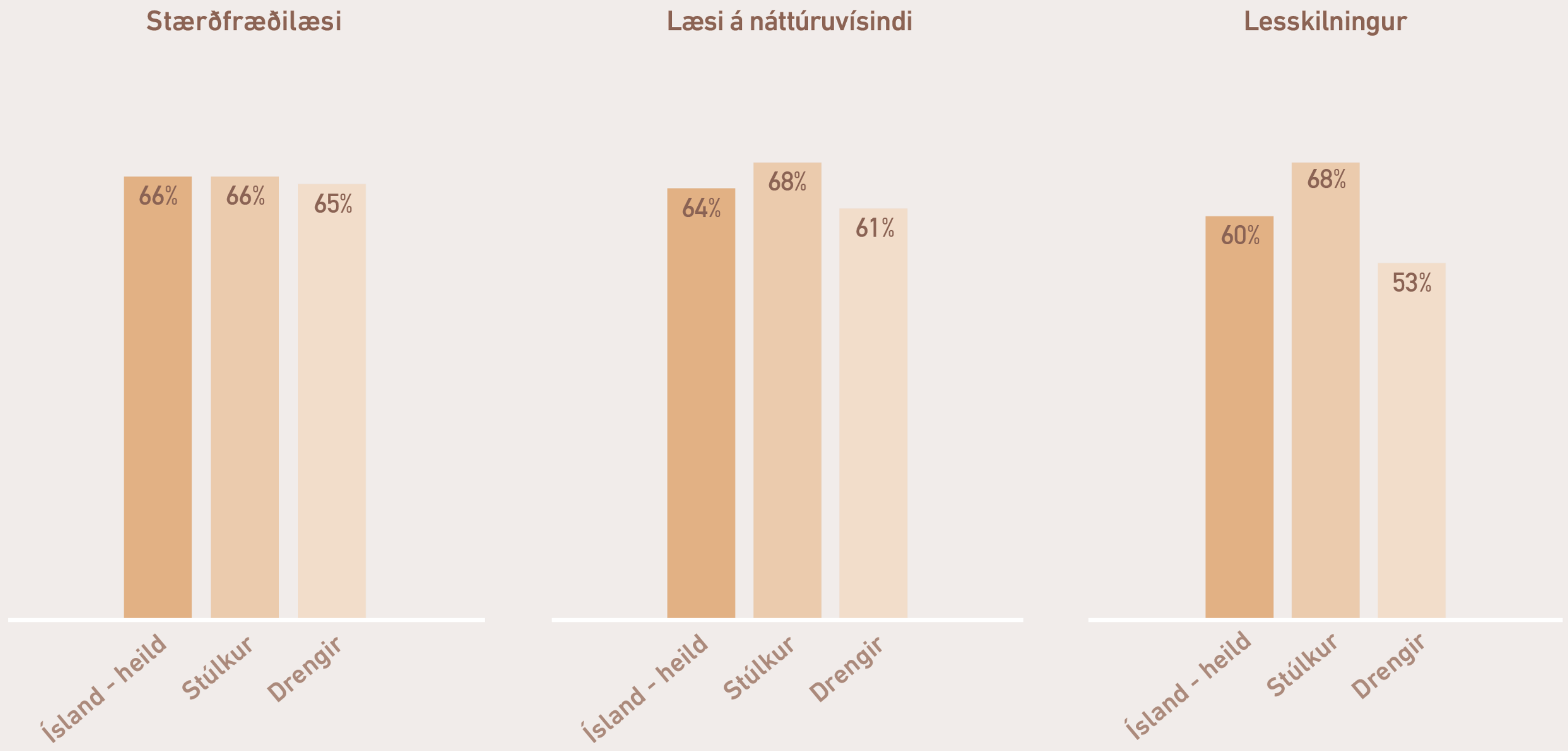

Stærðfræðilæsi barna eftir uppruna

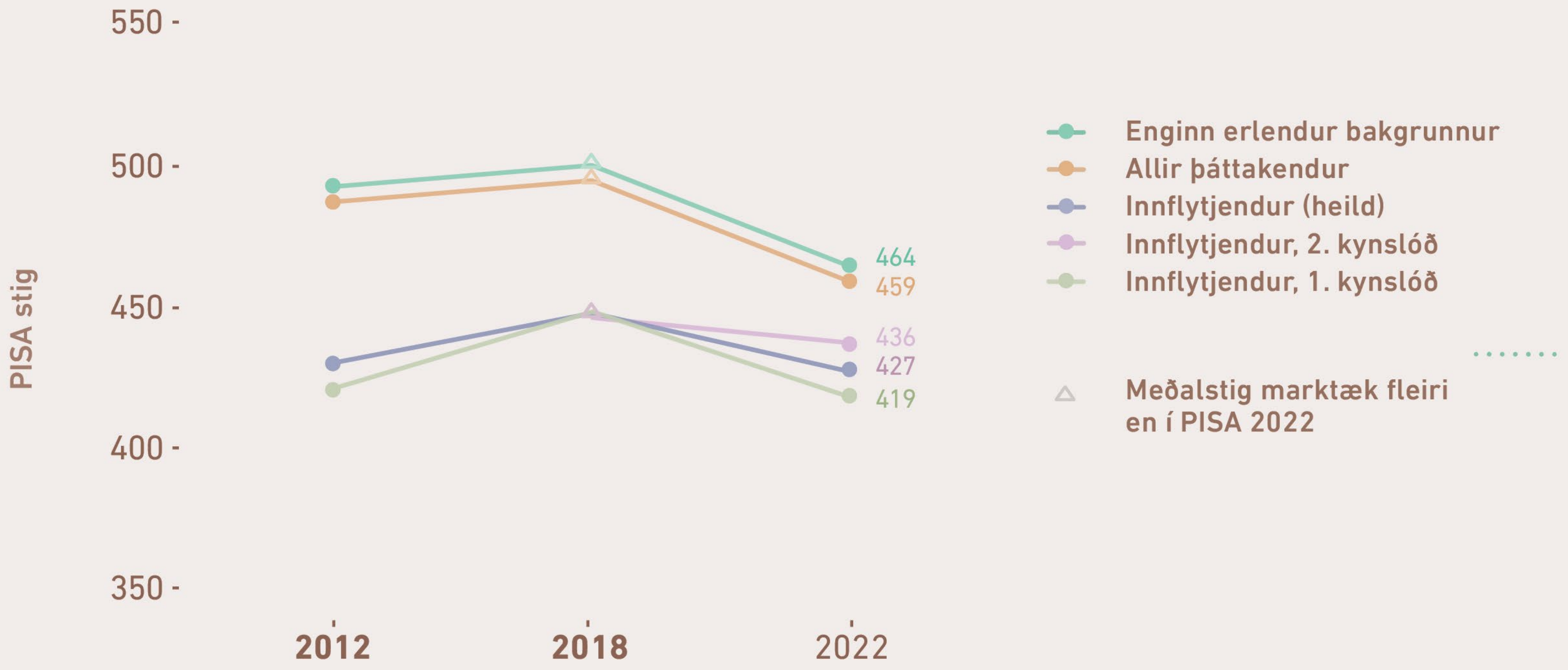

Afburðahæfni

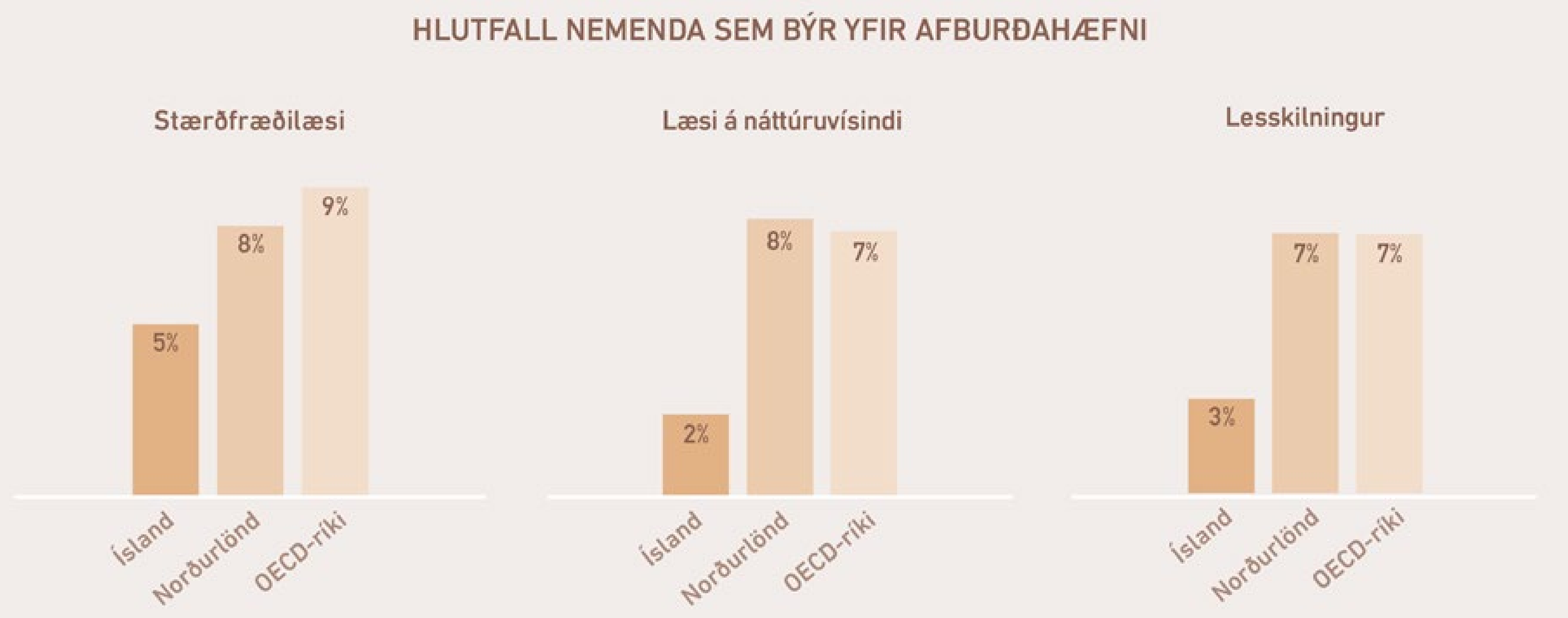

Læsi í stærðfræði eftir landshlutum

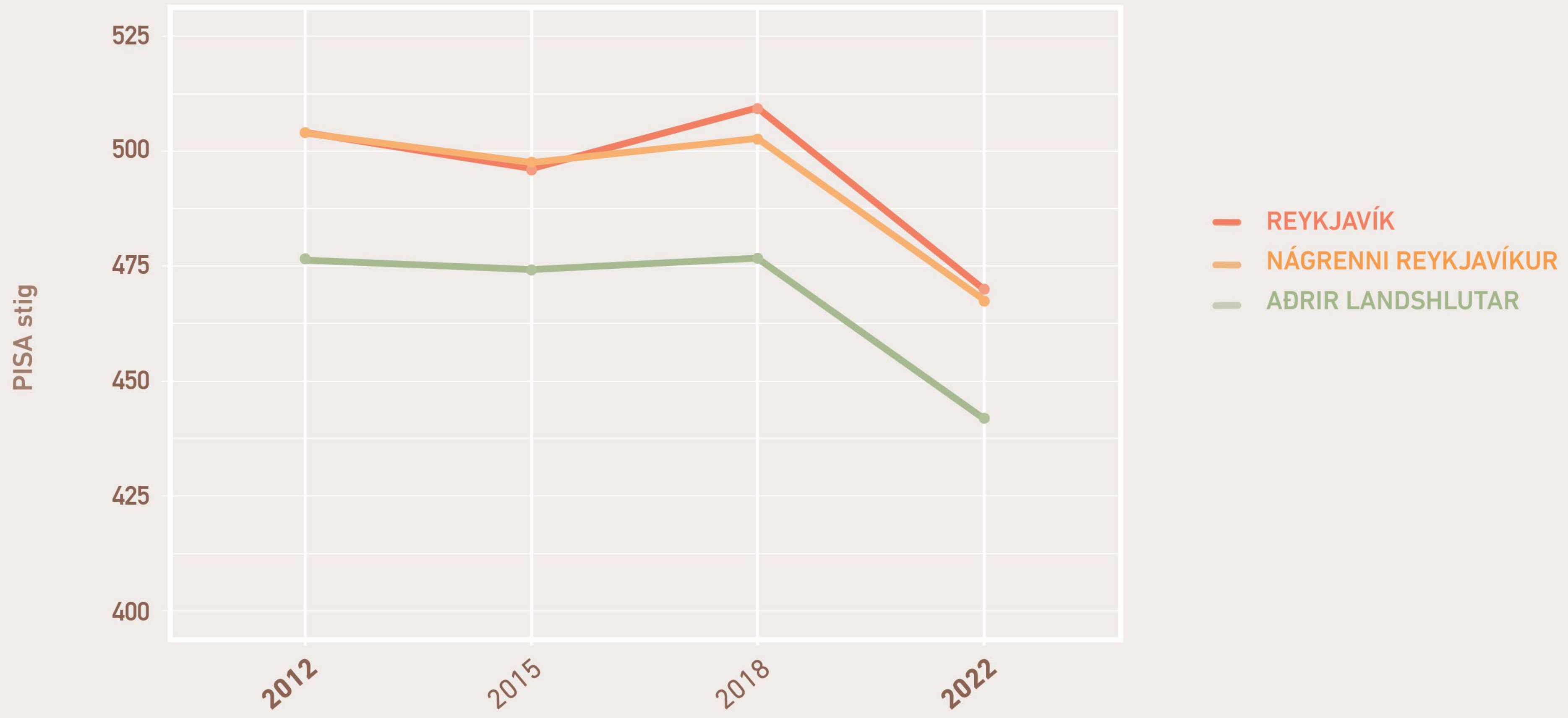

Lesskilningur og ójöfnuður

- Börn með lakari félags- og efnahagslegan bakgrunn koma verr út á PISA
- Áhrifin hafa aukist töluvert
- Mikil breyting átt sér stað á síðustu árum og Ísland sker sig ekki lengur úr meðal Norðurlandanna

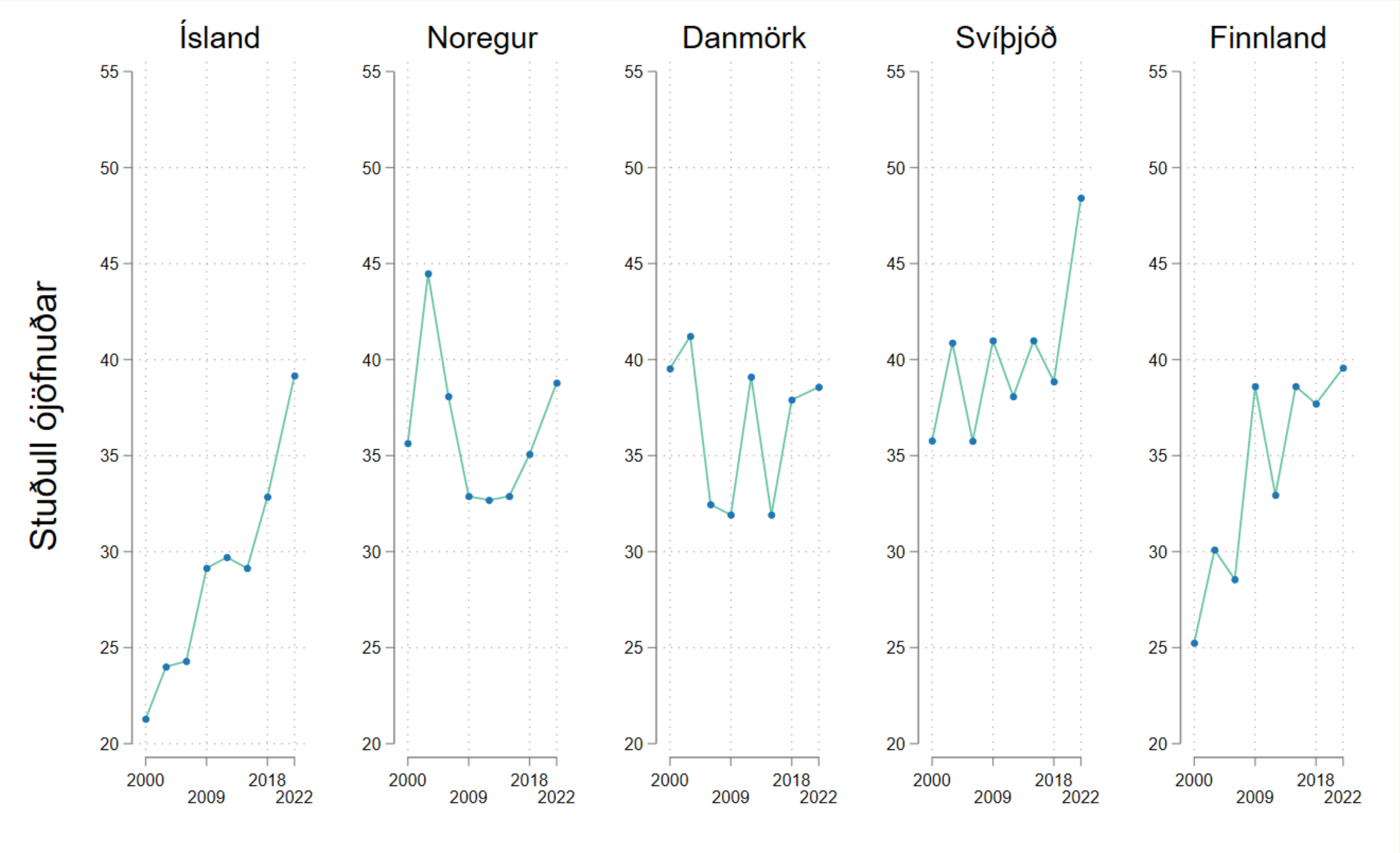

Líðan í skóla

„Mér finnst ég tilheyra í skólanum“

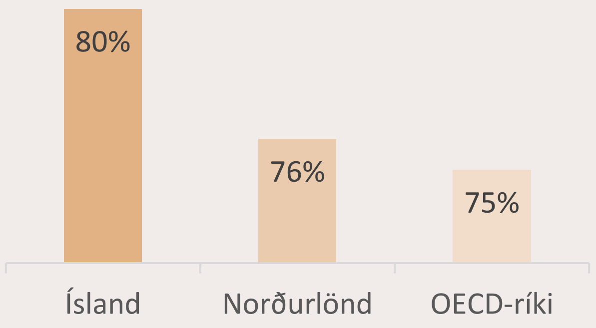

„Kennarar í skólanum hafa áhuga á vellíðan nemenda“

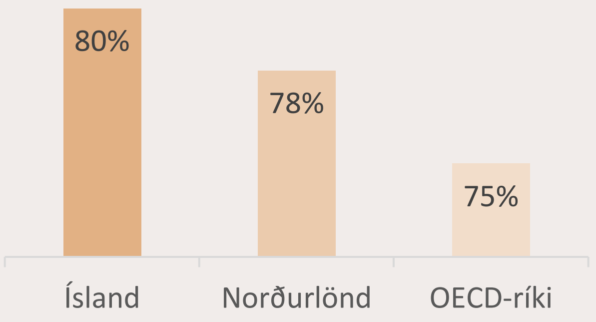

“Aðrir nemendur dreifðu andstyggilegum kjaftasögum um mig”

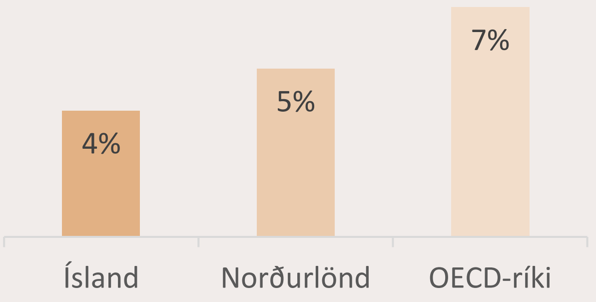

Nemendur af 1. kynslóð innflytjenda á Íslandi koma verr út í þessum mælingum

Félags- og tilfinningafærni

- Helstu styrkleikar
  - Þrautseigja *(e. perseverance)*
  - Streituþol *(e. stress resistance)*

- Helstu veikleikar
  - Samkennd *(e. empathy)*
  - Samvinna *(e. cooperation)*

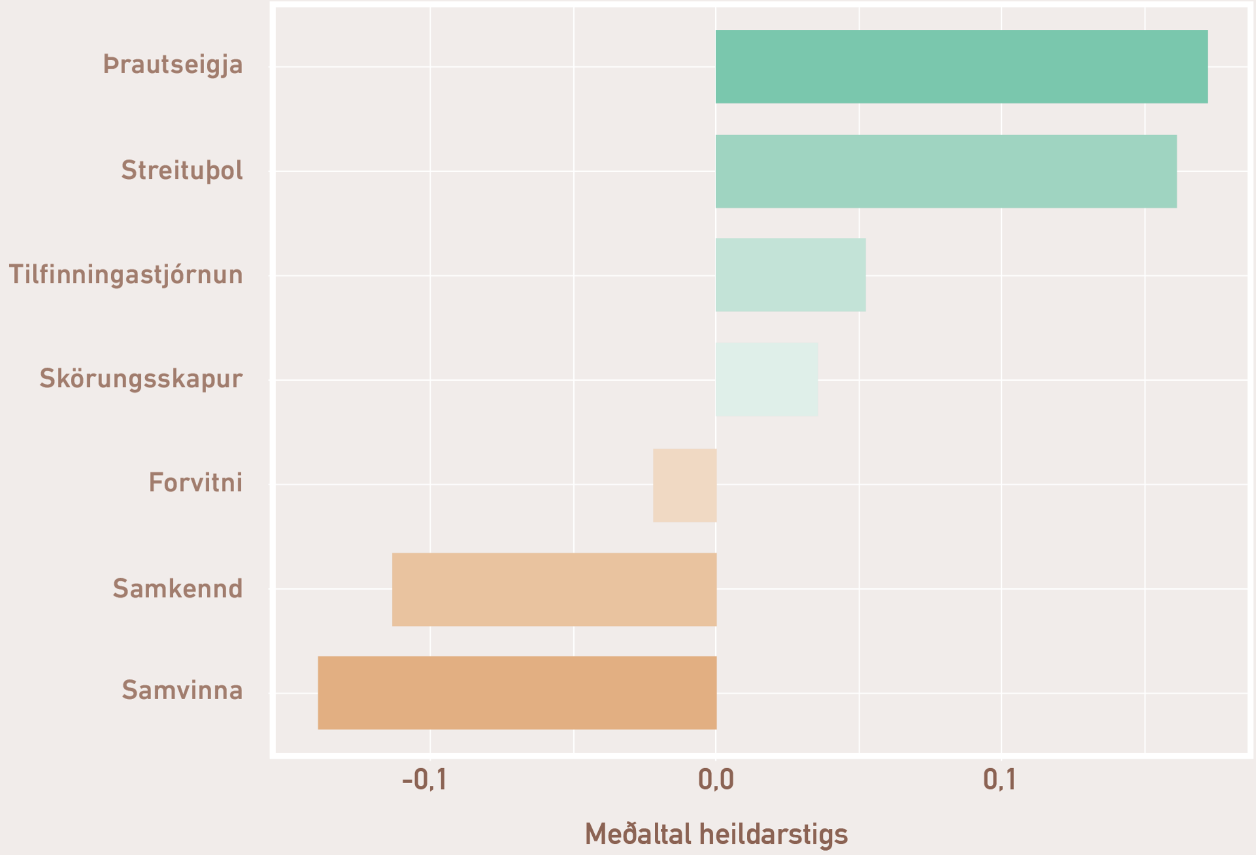

Áhrif heimsfaraldurs

- Heimsfaraldur hafði margvísleg áhrif á skólastarf, kennara og nemendur.
- Tvö af hverjum þremur þátttökulöndum í PISA 2022 lokuðu skólum í þrjá mánuði eða lengur.
- Þróun frammistöðu landa í heild frá 2018 til 2022 bendir til áhrifa faraldursins, einkum í stærðfræðilæsi og lesskilningi.

Verkefnið framundan

Hvað svo?

- Þróun PISA niðurstaðna á Íslandi er sambærileg og á Norðurlöndunum og í flestum ríkja innan OECD
- Margt er séríslenskt sem skýrir stöðuna, bæði sem við viljum halda í en líka það sem þarf að endurskoða
- Gera þarf ítarlegri greiningar á PISA niðurstöðum út frá bakgrunnsbreytum s.s. börnum af erlendum uppruna, búsetu, félags- og efnahagslegum bakgrunni, bráðgerum börnum o.fl.
- Þurfum sífellt að endurmeta á hvaða vegferð við erum, hvar við gerum vel og hvernig það sem er í farvatninu mætir þeim áskorunum sem við stöndum frammi fyrir.
- Mikið samráð hefur verið síðustu ár um fjölbreyttar aðgerðir til að mæta þörfum skólasamfélagsins og starfsfólk skóla verið kallað að samtalinu í auknum mæli. Slíkt samráð eflt enn frekar.

Niðurstaðan og verkefni framundan Menntastefna 2030

- **Miðstöð menntunar og skólaþjónustu** á lokametrunum
- **Heildstæð skólaþjónusta** þvert á skólastig
- Aukinn stuðningur við **námsgagnagerð**, miðlun og birting **gæðaviðmiða** fyrir námsgögn þvert á skólastig
- Miðlæg **námsgagnaveita**

- Áframhaldandi innleiðing á **farsældarlögum** og **mælaborð** um farsæld barna
- Nýr **matsferill**, útgáfa **lesskilningsprófa** og ritunarramma
- Áframhaldandi stuðningur við **skólaþróun** um land allt
- Auka **stuðning** og **ráðgjöf** við kennara og fagfólk á öllum skólastigum

- Efling **innra mats** og **eftirfylgni**
- Eftirfylgni með niðurstöðum **QUINT** rannsóknar um gæði kennslu
- Úttekt á **kennaranámi**
- **Mótun 2. áfanga** aðgerðaáætlunar menntastefnu 2030

PISA 2022

Stjórnarráð Íslands
Mennta- og barnamálaráðuneytið

MENNTAMÁLASTOFNUN